

OPINIÓ

No perdre la casa, un estalvi social

Una actuació integral de caràcter preventiu i a llarg termini pot reduir al mínim el cost que suposa viure sense llar

Marta
OLARIA



Arrels Fundació, membre d'ECAS

Un estudi holandès del 2011 indica que per cada euro invertit a prevenir el fenomen dels sense sostre s'estalvien 2,20 euros en altres despeses, com estades en urgències hospitalàries, serveis psiquiàtrics o la mateixa recuperació de la vivenda.

L'1 de març, l'actual presidència irlandesa de la UE va convocar els ministres europeus competents en temes que afecten les persones sense casa a una trobada sense precedents. El principal document de treball mostra diferents exemples que corroboren la famosa dita *val més prevenir que curar* i a l'estudi holandès se li suma un càlcul realitzat a Escòcia el 2010: mentre que proveïr d'allotjament temporal i reubicar posteriorment una família tenia un cost anual aproximat de 6.200 euros, la mediació amb la propietat de la vivenda podia suposar al voltant de 700 euros.

Com més temps passa una persona al carrer, més difícil i costosa és la seva recuperació. Per això cal treballar des de la prevenció, evitant que les persones perdin casa seva. Diversos exemples europeus ho confirmen: a Suècia, les agències immobiliàries han d'informar els serveis socials quan es produeix el primer impagament, ja que així aconseguen que es pugui portar a terme una mediació amb prou temps i evitar el desnonament. A Àustria es facilita suport de baixa intensitat des del principi del procés, amb una visió global que inclou vivenda, fei-



DANNY CAMINAL

na i temes legals i financers, entre d'altres.

Les dades de l'INE del 2012 mostren que el 60% de les famílies catalanes tenen dificultats per arribar a final de mes. Així mateix, segons l'Observatori de la Sostenibilitat a Espanya, el 10% de les famílies viuen en situació de «pobresa energètica» (dificultat o incapacitat de mantenir el domicili en unes condicions adequades de temperatura). Una tercera dada de l'Idescat: el 2011, el 5% de les famílies catalanes (gairebé quatre punts més que el 2008) es trobaven en situació de privació material severa.

Perdre la casa significa molt més que perdre les quatre parets que ens donen recer. La casa és un dels elements fonamentals que configuren

Com més temps passa una persona al carrer més difícil i costosa és la seva recuperació. Per això és necessari treballar des de la prevenció


la llar, entesa aquesta com un concepte molt més ampli on tenen cabuda les persones que ocupen l'espai, les relacions que s'estableixen entre elles, etcètera. La casa ens dona sentit pel fet que disposem d'un lloc on anar, un espai on se'ns reconeix. Persones sense llar no són només els sense sostre. La classificació ETHOS de la federació d'entitats que treballen amb persones sense domicili a Europa inclou en el concepte «persona sense llar» les que viuen en equipaments per a persones sense llar, dones víctimes de violència domèstica i persones que habiten vivendes insegures, amenaçades de desnonament o inadequades a les seves necessitats, entre altres.

Les persones sense domicili no són aquelles que només han perdut

casa seva. Han perdut alguna cosa més: la salut, el lloc de treball, la família, els amics. Es tracta d'un fenomen de causes complexes i interdependents. Els factors de vulnerabilitat són diversos. Segons assenyalava el Comitè Econòmic i Social Europeu, aquests factors es divideixen en quatre blocs: estructurals (procés econòmic —desocupació, pobresa, immigració—, canvi d'estatus, impossibilitat d'accés a vivenda protegida per motius de mercat immobiliari i/o desnonament); institucionals (escassetat de serveis socials bàsics); relacionals (situació familiar, violència domèstica, divorci) i personals (discapacitat, malalties de llarga durada, dependència, salut mental, baix nivell educacional).

En el treball amb persones sense llar intentem que recuperin la seva vida anterior al pas pel carrer. En el nostre dia a dia ens preguntem constantment què és el que no es va fer en el seu moment per evitar aquesta situació dramàtica i vergonyosa.

Hi ha evidències que els processos de pèrdua de la vivenda es poden gestionar de manera diferent de com s'ha fet fins ara. Per un costat, treballant des de la prevenció. Per aconseguir-ho és necessari que tots els agents implicats (propietaris, finançadors, serveis socials, administracions, persones afectades...) treballin junts amb una visió de la situació integral i a llarg termini. Per un altre, una vegada que la persona ha perdut la seva vivenda, intentant reduir al mínim el temps que passa al carrer o en recursos socials. A part del patiment que suposa estar sense domicili per a les persones afectades, l'evidència en costos econòmics i socials hauria de ser suficient per incrementar els esforços destinats a fer que ningú perdi casa seva. ≡

 **Casal dels Infants**
acció social als barris

Recordes el dia que vas aprendre a cordar-te les sabates?
El dia a dia de molts infants i joves penja d'un fil
No deixis que el seu pas s'aturi. Ajuda'ns



"La Caixa" 2100-3001-62-2500027076 – Catalunya Caixa 2013-0087-16-0200448775

www.casaldelsinfants.org